

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és esztendőnkön.
Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., fél évre 6 kor.,
negyed évre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:
ÖBLÁT KÁROLY.

Szerkesztőség: Zarándok-utca 7. sz. — Telefon 58. sz.
Hirdetések árszabály szerint számítottak;
többzsöri hirdetésnél kedvezmény. — Nyilttör sora 30 fillér

Gyermek-szanatoriumok.

A tuberkulózis az emberiség létére folytatott küzdelmének egyik kísérője. Az a fokozott munka, melyet a civilizáció haladása s az egyénnel szemben támasztott igények kielégítése megkövetel, mind fokozottabb mértékben veszik igénybe az egyes ember szellemi és testi erejét és gyengítik szervezetét a káros behatások ellen. A tuberkulózis éppen a testileg és szellemileg gyengült szervezetet támadja meg előszeretettel; óriási elterjedtsége és fertőző természete által egyaránt fenyegeti az egész emberiséget. Európában évenként ötnegyed millió ember pusztul el gümőkórban, míg a megbetegedések száma az öt milliót is meghaladja. Magyarországon évenként átlag 70.000 ember hal meg tüdővészben, a mi az összes halálozások 15 százalékát teszi ki. Természetes ennélfogva, hogy egy ilyen elterjedt megbetegedés hatása nemcsak az egyénekre, hanem a családokra s így az egész társadalomra is kiterjed. Általános jelentőségét fokozza az a körülmény is, hogy a tüdővész leginkább munkabíró korból szedi áldozatait, így németországi statisztikák szerint a 20—29 év közötti munkaképtelenné lett 1000 munkás közül 500 épp tuberkulózis által lett azzá. A tuberkulózis ellen irányuló küzdelem tehát közegészségügyi és közgazdasági érdek egyaránt, miért is a társadalom minden rétegének szövetkeznie kell az orvosi tudománnyal, mert együttes munkájuk által érhető el csak igazi eredmény.

Hogy hazánkban a gyermekek között is mennyire pusztít a tuberkulózis, annak illusztrálására csak úgy találomra a következő számbeli adatot hozzuk fel: 1904-ben 9977 hét évnél fiatalabb

és 68,944 hét évnél idősebb egyén halt meg gümőkórban. Hogy ez u öbbiak közül mennyi volt 14 évnél fiatalabb, tehát a gyermekkor határain innen, erre nézve nincsenek adataink. Még nagyobbnak tünteti fel a gyermekeknek gümőkórban való halandóságát a következő megfontolás: Ugyancsak 1904-ben 20,050 hét évnél fiatalabb és 23,960 hét évnél idősebb egyén tüdő- és mellhártyagyulladásban halt meg, tehát olyan kóristmével, melyet a gümőkórtól pontosan elkülöníteni sokszor csak a kórfolyásnak legpontosabb követelésével és speciális ismereteket igénylő diagnostikai eljárásokkal lehet. A gyermekek gümőkórban való halandóságára fényt vet még a következő adat is, melyet Beitzkenak a Berl. Klin. Wochenschr. 1909. évi 9. számában megjelent közleményéből merítettünk: 89, 1—15 éves gyermek hullájának boncolásánál B. 43 esetben talált tuberkulózist, tehát a gyermekhullák 48 %-ánál. E gyermekek közül 1—5 éves volt 26, 6—15 éves 17. Mások még ennél is nagyobb számokat találtak. Kétségtelen tehát, hogy a gyermekszanatoriumok építése hazánkban égetően szükséges s csodálatos, hogy nálunk, ahol a gyermekvédelem annyira fejlett, hogy az egész világ tanulni jön hozzánk, a tüdőbeteg gyermekek megmentése érdekében ugyszólván semmi sem történt.

A gyermek szervezetének a tuberkulózissal vívott harcában való segítése, erősítése a későbbi nemzedékre is kiható, mérhetetlen hasznos feladat, mely elől továbbra is elzárkóznunk vétkes mulasztás volna.

S ha eddig még nem történt ebben az irányban semmi sem, úgy ennek egyedüli oka az, hogy társadalmunk

áldozatkészsége s az állam anyagi forrásai ezer más irányban vannak igénybe véve, röviden: egy gyermekszanatorium létesítésére eddig nem volt pénz. Humanus mozgalmaink a helyett, hogy közös célok elérésére együttesen haladnának, sokszor azt a látszatot keltik működésükben, hogy egyik a másiktól félti a terenumot. Koncedáljuk, hogy ez a „féltekenykedés” nemes intencióból ered s azt célozza, hogy annak az ügynek a szolgálataiban, melyet az egyes humanitarius mozgalmak vezetői kiki saját meggyőződése szerint legnemesebbnek és leghasznosabbnak hisznek, mentül intenzivebb működést fejthessenek ki. Az intenció nemes, de nem praktikus, mert alapjában véve az összes humanitarius mozgalmak egy célt szolgálnak: a társadalom szervezését a szociális nyomor enyhítésére s ha ennek a közös célnak a tudatában együttesen haladnának, az eredmény talán szebb és nagyobb volna, de mindenesetre egysége-sebb. Mert ha az egyiknek erkölcsi vagy anyagi tőkájából nem telik, segítségére jönne a másik, amelyiknek telik, tudva azt, hogy hiszen mindegy, hogy ki csinálja, a földolog az, hogy ez vagy amaz az intézmény a közérdekében meg legyen alkotva.

Álljanak össze jótékony intézményeink és vállelve alapítsák meg az első magyar gyermekszanatoriumot.

Politikai hírek.

*. **Mi történik szeptemberben.** Tudósítói jósálatok szerint szeptember 28-án Wekerle Sándor miniszterelnök bejelenti a lemondását, amelyet azzal indokol meg, hogy nem sikerült neki a koalíciós pártok között fuziót teremtenie. Ugyanakkor a Ház üléseit

Sirolin

Emeli az étvágyt és a testerőt, megkönnyíti a köhögést, váládékat, éjjeli irzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számbőköhögés, skrofulózis, Influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mihogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkori „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban — Áre évenként 4—6 korona.

október 15-ig elnapolja. Időközben miniszterelnökké nevezik ki Lukács Lászlót, akinek már kész kormánya és kész programja van.

Október 15-én bemutatkozik Lukács László a parlamentben. Persze nagy botrányok között. Ekkor a Házat elnapolják, majd felosztatják és királyi kéziratokkal elrendelik az új választások kiírását. Ezek november második felében fognak lezajlani.

Egyik fővárosi lap a leghatározott formába erre nézve a következőket írja: A király Lukács László homo regiust e hó 17-én fogadja magánkihallgatáson.

A koalíciós kormány lemondása csak szeptember 28-ikára van kitűzve és Lukács László már szeptember 17-én kezdi meg homo regiusi küldetésének folytatását. Ez több, mint világos jele annak, hogy a király többé mit sem akar tudni a koalícióról.

A király ki fogja nevezni Lukács Lászlót miniszterelnökké. Ő pedig pártot fog magának alapítani. Ha lehet, a függetlenségi pártból, ha nem lehet, anélkül. Ha lehet a mai parlamentből, ha nem lehet, új választással. Azután megcsinálja az általános szavazati jogot s ezzel lerakja a nemzeti fejlődés új alapjait.

Ebben nem fogja őt meggátolni semmi és senki. Legkevésbé azok a koalíciós vezérek, akik, miután egymást minden oldalon becsunyították, hajlandók egymást minden oldalon megcsókolni, csak hogy a hatalom az övék maradjon.

Igaza van Wekerle lapjának is, Andrassy lapjának is. A nemzetnek munkaképes parlament és béke kell, nem

koncert való marakodás. A konszolidációra kell törekedni, tekintet nélkül arra, hogy ki lesz a miniszterelnök, Pityi Palkó, vagy Pal Pityu, vagy Lukács László. Csak az a fontos, hogy az a miniszterelnök ne Wekerle s a többsége ne a koalíció legyen. Mert nemzeti béke, fejlődés, haladás és Wekerle-féle koalíciós kormányzat: ezek összeférhetetlenek!

Hírek.

A városok államsegélye.

A két millió korona felosztása.

Zombor város reménykedése.

A városok államsegélye, amelyről any nyit és oly sokat írtak már a lapok s amely bizony jó hosszú idő óta alig haladt egy-két lépést előre, a pénzügyminiszter felfogása miatt bizonytalan időre elhalasztódott.

Ere enged következtetni a következő értesülésünk, amiből a zomboriaknak ismét szomorúságuk származik, mert ott ugy a város, mint a városi hivatalnokok a legtitelmesebben várják a két millió korona kiosztását.

Ez a zomboriakat érdeklő híradásunk a következő:

A belügyminiszteriumban már megállapodtak a városoknak számt két millió felosztásának módjára nézve, de a pénzügyminiszterium nem tette magáévá a belügyminiszter elvi álláspontját. Most folyik az egész szakminiszteriumok 1910. évi költségelőirányzatának összeállítása. Ennek kapcsán szönyegre kerül a városok segélyösszege felosztásának módzata is. A két miniszter szakemberei közt azonban oly

ellentétes álláspontok jöttek létre, hogy a felosztás kérdését kénytelenek voltak ki- kapcsolni és arra az időre halasztani, amikor az állami költségvetés összeállításával már elkészültek, ami csak szeptember közepére tehető. Így a felosztást tárgyaló miniszteriumi ankét csak szeptember közepén fog összeülni.

Az az impresszióink: hogy a belügyminiszterium azon elvi álláspontjával szemben, hogy a városok az állami teendők ellátására fordított költségek arányában részesítenek a kárpótlás összegéből, — a pénzügyminiszter a részadás kulcsát legfőképp a pótdadó százalékát kívánja tekinteni

* **Kinevezés.** A zombori kir. törvényesék elnöke Hadarics János igazolmányos altisztet a vezetése alatt álló kir. törvényesékhöz hivatalsszolgáivá nevezte ki.

* **Athelyezés.** A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Sutoris Ervin makói számtisztet a zombori m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőszékhez hason minőségben áthelyezte.

* **Nyugalomba.** Széll Pál szabadkai kir. törvényeségi bíró és Tövissey Elek hódásági kir. járásbírósgai betétszerkesztő telekkönyvezető hosszú szolgálatuk után nyugalomba vonultak.

* **Női ipariskola tanfolyamának tájékoztatója.** A háziipar egylet által fenntartott női ipariskola 1909—1910. évi tanfolyama szeptember 9-én kezdődik. A Bácsmezei Nőiipariskolának három szakosztálya van: a fehérvarró, a felsőruhavarró, végül a fehér-, színes- és műhímző osztály. A tanítás a fehérművarró szakosztályban két évig tart. Bármely szaktanfolyamot végző növendék beti egy, a tanítónő által meghatározott napon, tetszése szerint díszmunkát tanulhat. A tanév szeptember hó 9-én kezdődik s a következő év június utolján végződik. A felvétellel először jelentkező tanulók tartoznak kereszt-

A „ZOMBOR ÉS VIDÉKE” TÁRCÁJA

A zabi-gyerekek.

Írta: Del Toró.

Mindig azzal diosekedett, hogy jó famíliából származik. Az apja báró és bankár. Nem olyan szinpadí báró és bankár, hanem valóságos, kiben úgy mozog a kék vér, mint nyáron a sajtban a kukac.

Az ősei Mátyás király várában ittak áldomást és úgy forgott a kezükben a kard Bécs falai alatt, mint a dorozsmai szelmalom. Ebből a vérből neki is jutott egy féladag. Azért csak féladag, mert az anyja már nem tartozott a magas arisztokrata körökhöz. Annak az ősei se Mátyás királyal, se pallóssal nem diosekedhettek. Ezt azonban mindig szépen ellhanggatta a baráti társaságban, mert hallgatni arany, beszélni ezüst. De osztán minek is kellett volna azt tudni az egész világnak, hogy az apja megúnta a cifra legényéletet, belépett hát a „szelidített vadak” közé és bagóhiten élt a szegény anyjával.

Hát ennyi nemes tulajdonsággal felruházva, bátran lépett az élet szinpadára. Igaz, hogy tanulni nem tanult semmit se, dolgozni meg még kevesebbet, de hát minek is tanult volna, mikor a tudósek mind szegények, dolgozni meg hogyan is illett neki, mikor már Petőfi is megmondta, hogy:

„Munkátlanság csak az élet,
Van életem mert henyélek.

A paraszté a dolog,

Én magyar nemes vagyok!”

És ő magyar nemesnek tartotta magát.

Mint hogy pedig a magyar nemesnek főlye az, hogy pénze mindig legyen bőven, s azt külföldön költötte el ebben a „tulipános világban,” hát egyre-másra utazgatott. Bejárta Nizzát, Berlinit, Münchennt, Montekarlót sőt az Oceánon túra is átvitortázott néha a yankeekhoz. És mert mindenütt a nagy urat adta, hát egész tábor verődött össze körülötte azokból a csillagokból, akik nem az égen, hanem a villamoslámpák fénye mellett ragyognak pehelkényű ruhákban.

Csupa virág, csupa illat volt az élete.

Persze, hogy ehhez a nagyúri életmódhoz Montekukkoli szerint és három dolog kellett: pénz, pénz és pénz! De mert ez volt a zsebében mindig legkevesebb, Krózus kinosésbányáját pedig nem tudta felfedezni, hát az apja nevére hamisított egypár: tiz-húsz váltót, igen tekintélyes összegek erejéig.

De hát a közmondás szerint addig jár korszó a kútra, mig el nem török. Az álbáró is addig úzte „kieded játékait,” mig nem a detektívek lefűlleték és a börtön hűvös levegője hűtötte le a pezsgő kék vérért.

— Ön vállóhimitással van vádolva, — mondta komolyan a bíró.

— Az lehetetlen, — hebegte a nagy úr.

— Itt vannak a bizonyítékok.

— Tévedésnek kell lenni a dologban.

— Tévedni ugyan emberi dolog, de azért nem muszáj mindjárt bűnbe esni, — mondta a bíró kemény hangon.

— Kérem, bíró ur, Ádám is bűnbe esett a paradicsomban, — ravaszkodott az álbáró.

— Az nem tartozik ide.

— Csak mint enyhítő körülményt batorkodtam fölhozni.

— Ne kerteljen! Mondja röviden, hogy történt a dolog?

— Csupa szülői tiszteletből.

— Nem értem, hogy miféle tisztelet van abban, ha ön valakinek a nevét egy váltóra hamisítja?

— A szt. irás azt tanítja, hogy tisztelet apádat és anyádat, hogy hosszú életű...

— A szt. irás magyarázatát hagyjuk a papokra, — vágott közbe a bíró türelmetlenül.

— De én természetes fia vagyok X bárónak, hát illik, hogy mint arisztokrata fiu tiszteljem is. Minthogy azonban ő engem, minden fiu tiszteletem dacára soha pénzzel megfizetni nem akart...

— Hát váltókat hamisított a nevére.

levelüket bemutatni, mert az intézet tanfolyamaira csak oly leányok vétettek fel, kik 12. életévüket betöltötték s legalább az elemi népiskola hat osztályát vagy a polgári iskola második osztályát sikerrel elvégezték. Akik ingyenes helyre dhajtanak felvételt, szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket a beiratási idő alatt a felügyelő bizottságra címzetten nyújtják be. A beiratás díja egykoron 4 korona, a tanításért a tanulók fejenként 25 korona tandíj fizetnek, amely havi 5 koronás részletekben is fizethető. Beiratkozni szeptember hó 1—4. napjain lehet, délelőtt 8—12 óráig az intézet helyiségeiben (Zrínyi-utca, Koczik-féle ház). A női-pedagógia részletes tájékoztatást levélbeli megkeresésre, bárkinek szivesen megküldi Zomborból Lackner Emília a női-pedagógia tanítónője.

*** A kereskedő inasiskolában** a tanulók beiratása f. hó 13., 14. és 15. napjain (hétfőn, kedden és szerdán) lesz, mindenkor délután 5-től 6 óráig, az elemi fiúiskola épületében. A tanítás díja évi 12 korona, mely összeget — Zombor szab. kir. város tanácsának 14914/1909. számú határozata szerint — a főnökök vagy szülők mindjárt a beiratás alkalmával tartoznak befizetni. Szegénységi bizonyítványt bemutatott tanulók tanítási díjat nem fizetnek. A tanítás a III. osztályban 16-án, csütörtökön, a II. osztályban 17-én, pénteken, az I. osztályban 18-án, szombaton kezdődik. — Az igazgatóság.

*** Beiratás a zombori iparos inasiskolába.** A zombori iparos inasiskolába a beiratások f. hó 13., 14., 15-én (hétfőn, kedden, szerdán) lesznek, naponként d. u. 5—7 óráig a belvárosi róm. kath. elemi fiúiskolában. A tandíj — egész évre 6, fél évre 3 korona — a városi tanácsnak 14914/1909. sz. határozata értelmében előre fizetendő. A tanulók rajzszerekkel (rajztábla, háromszögű és fejes vonalzó, körző) ellátandók. Az előadások f. hó 16-án, csütörtökön d. u. 5 órakor kezdődnek.

*** A zombori patkolási tanfolyamot,** melyet a napokban fejezték be, a következők látogatták: Buják János,

hogy arisztokratikus vágyait kielégítse, — zavarta meg újból a bíró a bárófiók cirkulusait.

— Nem egészen úgy áll a dolog.

— Hanem?

— Hanem úgy, hogy az apám arisztokratikus névaláírása nagyon megtetszett nekem, gondoltam hát magamban, hogy néhány évig gyakorolom magamat a leírásában.

— De azt nem váltókon kellett volna tenni!

— Kérem, bíró ur, hát bűn az, hogy milyen papirost használtam?

— Azt majd a törvény mondja meg.

Hogy pedig máskor megtudja különböztetni egymástól a papirost: három évi börtönrre ítélem el.

— Sok lesz egy kicsit azért a rongyos papirosért, — mondta a csapdába szorult lelért és elegánsan meghajította magát a bíró előtt.

— Apellál? — kérdő a bíró.

— Talán legjobb lesz megnyugodni az ítéletben. Hiszen eleget jártam a nagy világban, mint arisztokrata, ülhetek hát én most három évig, mint demokrata, ugyanis üres a zsebem, — mondotta a zabigyerek és lesétált a börtön nyirkos falai közé, hol nem ragyognak ugyan körülötte lengeruhájú csillagok, de virág: penészvirág terem bőven.

Milankov Dusán, Rudnyák Lajos, Sztrilich József, Bogyó József, Wágner Ádám, Vidákovits József, Lugumerszky Miliwoj, Keller Antal, Odabasits Velimir, Milankov Lázár, Lisceovits Tamás, Buják Lajos, Mondák Antal, Milankov István Zombor, Depré Ferenc Gábor, Bezsanov Izidor Szatpár, Ray György Sziberek, Juhasz Lajos Csanoply, Bruchmehcher Péter Miliwoj, Takács József Gombos, Saffran Pál, Gombos, Neumayer Károly Hódság, Pradak Tódor Dalja, Armbrust Ignac Apatin J-dani József Apatin, Dohm Károly Cserevka.

*** Szeptember.** Váratlan, hivatlan beszűkült a városba a sápadt, kékszemű szeptember. Az ég bágyadt kékje hűvösen borul a sárguló fák koronájá fölé s a sápadt őszi verőfény lágyan ömlik végig a paloták csillogó bédögormáin. Pár nap előtt puhára olvadt az aszfalt a fény a kávéház ablakain s tegnap óta üde, hűvös lehelletét éreztük messzi tengernek és szomoruan sejtjük, hogy haldoklik a nyár. Pár hét és deres hajnalok hideg csókja sorvasztja el az utolsó virágokat. Illatos rózsák helyett máris sápadt fehér öszirózsa fogadnak bennünket a szalónok karcu üvegvázaiban. Szeptember egy varázsűtőre új színeket, új hangulatokat hoz. Itt az őszi. Az utóak képe is megváltozott. Kevesebb lett a fehér, könnyű nyári toleitek és több a diák iskolák kapui megnyitottak s ma már hangos a diáksereg zajától azok környéke s az esti korzón pelyhes arcu, jól félt „golyók” vizsik a söt. szőke szeptember végig suhant a város s holnap már sárga leveleket seper utunkba az őszi.

*** A zombori női keres. tanfolyam** a vidékiekre való tekintettel a tanulók beiratását az igazgatóság szeptember 10-ig hosszabbította meg.

*** A lakodalom vége.** Darázsecz János 20 éves hercegszántói lakos legutóbb szintén részt vett egyik lakodalomban, mely a falu budzsák dűlő tanyáján folyt le. Reggel felé kocsióra ültek a vendégek, le a faluba lakásukra visszatérjenek. Mint már ez szokás is ilyen alkalommal, elkezdtek a kocsiok egymással futtatni és revoiverekkel lövöldözni, hogy a lovak megijedjenek. Az egyik lövés Durazsecz János legény jobb combjába fúródott s csak a rögtön megjelent körörmorvos gyors segítségének köszönhető, hogy a legény vérmérgezésnek nem eset áldozatul.

*** Az idők jele.** Három év előtt egy minden tekintetben kilógással inteligens, szorgalmas és kitűnő szakképzett iparosember, Bosnyák Ernő nyitott Zomborban könyvnyomdát. A nyomda úgy volt berendezve, hogy vidéken alig lehetett jobban felszerelt könyvnyomdát találni. Bosnyák maga — mint fent említettük — szorgalmas és józangdolkozású ember, ki a korosmát és kávéházat csak hirtől ismeri; üzletének és családjának élt és mégis, három évi vergődés után tönkrement.

*** A városi polgári fiúiskola megnyitása.** Zombor szab. kir. város polgári fiúiskolájának megnyitási ünnepsége folyó évi szeptember hó 8-án (Szerdán) délelőtt 11 (Tizenegy) órakor fog folyni az intézet helyiségeiben. A polgári fiúiskolát Faragó János kir. tanfelügyelő ur fogja átadni rendeltetésének. A megnyitási ünnepségre ez uton hívja meg a tanügyi barátait a polgári fiúiskola iskolaszéke.

*** Új ügyvédek.** A szabadkai ügyvédi kamara Holló Dénes dr. ügyvédet Zenta, Mannheim Emánuel dr. ügyvédet Biostopolja, Aldor Gyula dr. ügyvédet Szabadka, Oszvár Vilmos dr. ügyvédet Csantavér székhelyvel, az ügyvédek lajstromába iktatta, továbbá Kniezel Frigyes dr. kulai ügyvédet elhalálozása, Gruber Károly dr. szabadkai ügyvédet a kamara területéről történt távozása folytán az ügy-

védek lajstromából örölte; Kniezel Frigyes dr. kulai ügyvéd rodjája részére gondnokká Deák Béla dr. kulai ügyvédet rendelte ki, Gruber Károly dr. szabadkai ügyvéd az irodájához tartozó iratokat Vas Antal dr. szabadkai ügyvédnek adta át.

*** A csendőrök nősülése.** Az igazságügyminiszter rendeletet bocsajtott ki a házassági utasítás módosítása tárgyában. A honvédség és a csendőreg számára érvényes nősülési szabályzat szerint nemcsak a tényleges szolgálatban álló csendőregyének, hanem az ideiglenesen nyugdíjazott, továbbá a polgári próbaszolgálatban álló csendőregyénységi egyének, akik állandó alkalmazatásuk csupán szabadságot tartanak, szintén csak nősülési engedéllyel köthetnek házasságot. Ezért a házassági utasításban foglalt rendelkezéseket az említett csendőregyénységi egyénekre is kiterjeszti.

*** Tankönyv uzsora.** A furfangos budapesti ócska tankönyv kereskedők egy idő óta előszeretettel ügyeknek a vidéki községeket behálózni és megkárosítani. Minden tanuló címére tankönyvjegyzéket küldenek, melyekben az előirt tankönyvek helyett tetszészerinti könyveket vesznek fel és az árát a rendes bolti árnál alacsonyabbra tüntetik fel. Persze sokan lépnek mennek és kapnak azután elévült használhatatlan régi kiadású könyveket, melyeket azonnal eldobhatnak és ismét megvehetik az előirt helyes tankönyveket. Ova intjük a szülőket, hogy ne üljenek fel a pesti antiquáriusok ravasz fogásának.

*** A cselédeány és büntárs.** Horovicz Lipót panaszt tett a rendőrség, hogy Sipos Etel cselédeány töle és a házbellektől több különféle holmit ellopott. A lopott tárgyakat Rigó Ferencnek adta el a cselédeány. Rigóné tagadja, hogy neki adott volna valamit is a leány. Azt állítja, hogy a nő a női tárgyak már régen az övé. Az eljárás megindult a tolvaj cselédeány ellen lopás, Rigóné ellen pedig orgazdaság miatt.

*** Gyilkosság Alsókabonon.** Alsókabonon Pavlicza Nesztor és Sztójnics Pál suhancok — augusztus 27-én egy régi Dunánál horgásztak, miközben valaminek összezsúfollozta. Pavlicza Nesztor Sztójnics Pált tüvelykujnyai vastagságú horgász botjával oly szerencsétlenül ütötte fejbe, hogy az szörnyen halt. A gyilkost nyomban letartóztatták és az újvidéki kir. törvényszékhez kísérték be.

*** Apa és fiú afférje.** A hercegszántói bucu már régóta egy él a népnek képzeletében, hogy ott bőven kell ömlenie a bornak és a vérnek. A vasárnapi bucu-n Lénárd János földművesnek János nevű legényfia egy új felsőkakátot akart vásárolni. Ebből az apa és fiú között heves szóváltás keletkezett, majd elkezdtek dulakodni, miközben az öreg Lénárd késsel a fia bal fulébe szúrt. A legényt félholtan vitték haza a bucu-uk, az apja ellen pedig a csendőrség megindította az eljárást.

*** Megjárt esküdt.** Bajsán az érdekes előjáróság egyik tagja valahol megkésve, mivel sőtét volt, véletlenül betért másnak a házához. Itt pedig a háznak legelőbbre őre észrevette s biztatta háznépét, hogy „kutyá van a házban”. Meg is találták az esküdt urat az ágy alatt. Senki se kérdezte, hogy „ki az ur?”, hanem egyenesen hatásos eszközököz folyamaodtak. Horgot, hamukaparót vettek kézhez s azzal kihúzták az ismerlent. Nagy meglepetésükre az esküdtet láttak benne. A derék férfiu mentegette magát, hogy részeg, de hiába, mert a férj látva a különös súlyos helyzetet s átérezvén azt az igazságot, hogy az esküdtet, mint a községi közélet egyik vezérét alapos nevelésben kell részesíteni, nyomban egy helyben-

hagyta, hogy még jó ideig vissza fog emlékezni erre, az esküdti hatáskört túllépő éjjeli látogatására.

*** Letartóztatott munkásközvetítő.** Váry Lajos kulai rendőrvezető észrevette, hogy Horváth György 42 éves szenttamási illetőségű napszámos Kulán a munkásokat szép szavakkal Németországba csábítja. Letartóztatta Horváth Györgyöt és a kulai járási főszolgabíró elő állította, ahol is 200 korona pénzbüntetésre és 15 napi elzárásra ítélte és azonnal az öbencei főszolgabíróséghez eltoloncoltatott.

*** Baleset.** Palánkáról írják: Végzetessé válható szerencsétlenség történt a napokban Palánkán. Juliane Szvetko mérszáros kocsiján egy 14 éves inasgyerek hajtott a régi dunai töltesen. A kocsin volt Paszolye tamburaprimás felesége is. A kis kocsis, valószínűleg, hogy az előttehaladó kocsinak előrehajtszon, reáugrott a tízes lóra, amely rohant a kocsik mellett előre. A töltes korlátjába megakadva, nagyot zökken a kócsi s az asszony magas ivben lerepült és a kócsi alá vágódott. A szerencsétlenül járt asszony arcaol egy éles kórakásra esett, amely hatalmas zúdásokat, a derekan átmenő kócsi pedig súlyos belső sérüléseket okozott. A súlyosan sebesült asszony most nagybetegen fekszik.

*** Halálos szerencsétlenség.** Bajáról jelentik: Saját vigyázatlanságának újabb áldozatává lett egy szegény kis fiu. Hammer Antal 14 esztendőes gyerek molnárinas Vig József molnármeztérnél volt alkalmazásban. Tegnap délután a segédnél kiint volt a dunai malomban, amikor a segéd azzal bízta meg, hogy az u. n. kabozást végezze el. A fiu gyakorlatlansága folytán oly vigyázatlanul ment a géphez, hogy az elkapta a nadrágszíját s a szerencsétlen fiu háromszor egymásután oly erővel verte a malom padlózatához, hogy nyomban szörnyen liált. A rendőrség megindította az eljárást abban az irányban, hogy kit terhel a szerencsétlenül járt fiu haláláért a felelősség.

*** Egyetemi hallgatók a szegedi egyetemért.** Szegedről jelentik: A szegedi és szegedvidéki egyetemi polgárok nagyszabású mozgalmat indítanak a harmadik egyetem érdekében. Ez a mozgalom, tekintettel arra, hogy a benne résztvevők száma az egész Délvidék egyetemi ifjúságának várható csatlakozása miatt, tekintélyes lesz, jelentősnek ígérkezik a szegedi egyetemért folyó régi mozgalom során. A szegedi egyetem, ifjúságnak egy küldöttsége fölkereste csütörtökön Kelemen Béla dr. főispánt, Lázár György dr. polgármestert és Becsey Károly dr. országgyűlési képviselőt, akik megígérték a támogatást. A mozgalom előkészítő bizottsága szombaton délután hat órára érkezelre látva a szegedi egyetemi ifjakat a Royal-kavéház külön termébe az egyetem ügyében.

*** Aki kivándorlásra csábít.** Szenttamáson, a dűsgazdag szerbek hónapja is megindult a kivándorlás. Megnyugtathatunk mindenkit, egyik Dungerejszki sem hagyta itt a jó bácskai földet, hogy a Pensylvániában rabzolga legyen. Dehát Szenttamáson is akad szegény ember és ezeket nagyban biztatta Horváth György napszámos, hogy csak menjenek Amerikába, több ott a pénz, mint három Bácskában. A jószívű Horváth minden szükséges iratot, hajójegyet megszerzett a kivándorlóknak. Ezt a jószívűséget azonban nem méltányolta a kulai főszolgabíró, aki a jó Horváthot 15 napi elzárásra 200 kor. pénzbüntetésre és eltoloncolásra ítélte.

*** Egyetemi hallgatók I** Kruspér-utca 5 és 10. szám alatt épen úgy kaphatnak elegánsan berendezett különbözőjártu szobákat, mint az egyetemi ifjúság

régi kedvelt helyén a Magyar Otthonban, Pöbherceg Sándor utca 30.

(Fényképezési készülékek műkedvelőknek. Mindazoknak, a kik a fényképezést, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődőknek, ajánljuk az A. Moll cégnek (Bécs, I. Tuchlauben 9., cs. és kir. udv. szállító 1854 óta fennálló fényképezési eszközök különlegességek áruházát, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küld el bérmentve a cég.

(Szenczió a reklámban. Szencziós és mégis nagyon egyszerű a Lukács Vilmos reklám irodája (Budapest, V. Fűrdő utca 10.) által meghonosított új reklámmódszer Lukács Magyarország és Ausztria több mint 700 elsőrangú szállójában, kávéházában és vendéglőjében kibérelte mintegy 5000 illetékes ajtóit és ezen ajtók belső oldalán egy nagy belga tükrök fölött és alatt művészi kivitelű elegáns reklám üvegtáblákat helyez el fehér keretben, amely táblák már feltűnő elhelyezésüknél fogva se maradhatnak észrevétlenül. Ennek a szencziós reklámnak be kell vésdönie a legjobb vásárló közönség lelkébe és emlékezetébe, és ez az, amit az igazi reklámnak eredményeznie kell.

Minden seb

gondosan tisztán tartandó, mert különben a legkisebb seb is nehezen gyógyuló súlyos sérüléssé fejlődik. A pragti ha i kenőcs 40 év óta a legmegbízhatóbb kötéseknek bizonyult. Megvédi a sebet, enyhíti a gyulladást és fájdalmat, hűsítőleg hat s elősegíti a hegdődést és gyógyulást.

Posta széküldés naponként.
1 doboz 70 fillér. Postán az összeg előleges beküldése esetén 4 doboz 3 korona 18 fill., 10 doboz 7 korona portmentesen.
Fizetjünk a készletmennyiség kézi 6 nevére, ára és védjegyre. Valódi ósk 70 fillért.
Főelárusítója

FRAGNER B.

csász. kir. udv. szállító gyógyszerháza a „Féle sashoz”
Prag Kleinseite, 203 Ecke der Nenragasse.
Kapható továbbá Török J., dr. Egger L. és Egger J. gyógyszerárakban Budapesten és minden más gyógyszerárban

(Budapest világváros. Fővárosunk már kezdi a nyugati metropolisokat megközelíteni automobilforgalmával, de az autók iránt érdeklődő közönségnek még eddig nem volt alkalma a modern technika e legfényesebb alkotásait részletről-részletre közvetlenül tanulmányozni kivéve az időnként a városligeti iparcarnokban rendezni szokott kiállításokon, „melyeken természetesen” a kiállított tárgyakhoz nyulni tilos. Tehát nemcsak fővárosunkat viszi egy lépéssel előre, hanem a nagyközönség érdekeit is szolgálja a „Westinghouse, Magyar Autoforgalmi R. T.” mely IV. Kigyóter 1. (Király Palota) alatti pazar helyiségében állandó kiállítást tart fenn az aradi gyárban gyártott Westingouse turakocsikból. E kiáll-

táson látható, mire képes a mérnöki inventioval párosult precíz gyártás és a fenti részvénytársaság igazgatói és szakemberei oseppt sem fukarok szakszerű magyarázatokban, mely után a laikus érdeklődő egész más képet alkot magának az automobilokról mint azelőtt. A Westinghouse Magyar Autoforgalmi R. T. egyuttal megnyitotta IX. Páva-utca 10—12 sz. alatt minden tekintetben modern garage és javítóműhelyét, melyben elv gyaúánt a „fair eljárást” tette ki maga elé.

Vese és Hólyagbajoknál, a vesemedence idült huruljainál, huzgók és lóvényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál különböző hatásúnak bizonyult. Övösilag ajánlv. Főraktár Lugumerszky P. Szvetozár cégnél, Zombor.

(A krónikus bronchial hurut kezelése hetekig, sőt hónapokig is eltart. Szükséges tehát, hogy az ellene használt szerek hosszabb igénybe vételre alkalmasak legyenek. E tekintetben kiváló leginkább a „Sirolin-Roche, egy creosot-preparatum, annak utálatos és kellemetlen szaga és íze nélkül. Számos körhízi vizsgálat igazolja, hogy a „Sirolin-Roche” heteken át vehető utálatgerjedés nélkül. Kevesbiti a köpetet, előmozdítja az étvágyat és emeli a testsúlyt. „Sirolin-Roche” a gyógyszerárakban árusítatik.

Sport.

Úszó és atletikai verseny.

(Folytatás.)

II. Elsőfutal.

I. Borováuszky Géza K. S. E. 7 1/4 másodperc alatt.

II. Steiner Gyula Z. S. E.

III. Papp Mátyás Sz. S. E.

A 60 méteres futás döntőjében:

I. Borováuszky Géza 7 1/10 mp. alatt K. S. E.

II. Dr. Stieff-Imayer Károly K. S. C.

III. Papp Mátyás Sz. S. E.

A súlydöntőben:

I. Horvátovits László 11 m. 30 cm. Z. S. E.

II. Koller Ferenc B. S. E. 9 m. 92 cm.

III. Dr. Adamkovits Nándor Z. S. E. 9 m. 89 cm.

A 100 yardos futobajnokságban:

I. Rác Vilmos K. S. C. 10 3/5 mp.

II. Csávosi László Z. S. E. 10 1/5 mp.

III. Koller Ferenc B. S. E.

IV. Korcsmár L. Sz. S. E.

Gerelyvetésben:

I. Rác György K. S. C. 40 m. 5 cm.

II. Horvátovits László Z. S. E. 38 m. 51 cm.

A legjobb fém-tisztítószer

Fogyasztás évente
60 millió doboz.

Mindenütt kapható

III. Dr. Stieffelmayer Károly 32 m. 90 cm.

Diszkoszvetésben:

I. Rácz Vilmos K. S. C. 34 m. 50 cm.

II. Horvátovits László Z. S. E. 31 m. 50 cm.

III. Steiner Gyula Z. S. E. 28 m. 20 cm.

IV. Dvornák M. Z. S. E. 28 m. 16 cm.

Távugrásban:

I. Rácz Vilmos K. S. C. 5 m. 98 cm.

II. Csávos László Z. S. C. 5 m. 98 cm.

III. Vojnits István Z. S. E.

400 méteres staféta jutásában:

I. A Kulai Sport Club 36%, mp. alatt.

II. A Bajmoki Sport egyesület.

III. B Zombori Sport Egylet.

A versenykülvilági magasságugrásban:

I. Koller Ferenc B. S. E. 163 cm.

II. Devits Dezső B. S. E. 152 cm.

III. Steiner Gyula Z. S. E. 147 cm.

Este 8 órákor az „Elefánt” szállóban társas vacsora és tánc volt, melyen a sportoló ifjuság teljes számban a hajnali órákig mulatott. A Zombori Sport Egyletet elismerés illeti meg e szép verseny rendezéséért, a mennyiben fáradságot és anyagi áldozatot nem kimélve, a sport iránti érdeklődést felkeltette és ifjuságunkat ez által a sport művelésére buzdította.

Azért őszintén kívánjuk, hogy az egyesület, mely életrevalóságának már több bizonyítékát szolgáltatta, virágozzék és sikerüljön vezetőségének azt a közönyt, mely eddig városunk intéző köreiből kisebb-nagyobb mértékben az egyesület iránt nyilvánult érdeklődéssé átváltoztatni. A m. részünkről biztosíthatjuk az egyesületi hogy érdekeiért szót emelünk.

(Vége.)

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóilletés részvénytársaság, Budapest, héli Jelenléte a tőzsdéforgalomról és a pénzügyről.

Budapest, 1909. szeptember 2-án.

A külföldi értéktőzsdék, főleg azonban az amerikai piac rendkívüli szilárdasága folytán a budapesti értéktőzsde az elmúlt hét folyamán ugyancsak élénk üzlet mellett nagyon szilárd irányzatot követett.

A vas- és bányai javulása németországból a helyzetnek rendkívüli kedvező megítélésére vezetett, ami viszont a berlini tőzsdén az elmúlt hét folyamán nagy hosszú mozgalmat eredményezett. Ha nem is oly nagy mértékben, mint a berlini tőzsdén, nálunk is az összes árfolyamoknak lényeges állárlulása volt észlelhető. Előtérben állottak természetesen az internacionális értékek, főleg a két hitel részvény, melyek közül az osztrák hitel részvény 865-ig, míg a magyar hitel részvény 769.50-ig emelkedett.

Élénk kereslet tárgyát képezték tovább a déli vasút részvények, németországi nagyobb vásárlásokra, és ezen részvények árfolyama a 126-os árfolyamot is elérte.

A rimamurányi vasuti részvényei az ismert érdekes csoportok nagyobb vásárlásaira szintén szilárd irányzatot követtek, és nagy forgalom mellett a 618-os árfolyam is előfordul.

A helyi értékek közül nagy érdeklődés mutatkozott főleg a budapesti közlekedési vállalatok részvényei iránt, a közúti vaspálya részvényei 588-on, a városi villamos vasut részvényei pedig 287. árfolyamon zárulnak. Meg kell emlékeznünk ugyanancsak a közlekedési vállalatok részvényei között a magyar vasuti forgalmi részvényekről, melyeknek árfolyama az elmúlt hét folyamán 379-ről 390-re emelkedett, a vállalat kedvező üzletmenetének hírére.

A mindvégig mutatkozó kedvező hangulat lényegesen hozzájárult a forgalom fejlődéséhez és kilátás mutatkozik arra, hogy amennyiben a legközelebbi jövőben ismét aktuálissá váló politikai kérdések sima megoldást nyernek, nagy gazdasági fellendülésnek nézünk előbe, annál is inkább, minthogy a több ízben említett kedvező pénzügyi viszonyok továbbra is módott nyújtsanak a vállalkozási kedv felkeltésére.

Irodalom.

— A „*Vasárnapi Ujság*” szeptember 5-iki száma Madách Imre sirjára vonatkozó képeket közül első helyén, Szalay Károly cikkével. A többi képek a rheimsi repülőgép versenynyel, a nemzetközi orvoskongresszusral, a budapesti hatósági kényergyárral stb. foglalkoznak Szépirodalmi olvasmányok: Mikszáth Kálmán regénye, Ady Endre és Telekes Béla verse, Luc Terka novellája, Daniel Lesueur franciából fordított regénye. Egyéb közlemények: cikk és kép Wellmann léghajó-expedíciójáról, a városligeti Fuit-sírkőről, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A „*Vasárnapi Ujság*” elfizetési ára negyede évre négy korona, a „*Világkrónika*”-val együtt négy korona 80 fill. Megrendelhető a „*Vasárnapi Ujság*” kiadóhivatalában (Budapest, IV. kerület., Egyetemutca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „*Képes Néplap*” a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

— Az „*Ország-Világ*” e heti (39 ik) száma a szokott érdekes és változatos tartalommal jelent meg. Szövegrészében N. Kiss Ferenc regényén és Szeghalmi Gyula e számban véget érő vágvölgyi útirajzán kívül egész sereg cikk foglalkozik a tudomány, művészet, közgazdaság aktuális kérdéseivel. Az egyes rovatok gazdagságukkal tűnnek ki és kiváló gondolatok vannak összeállítva. Az illusztrációk közül kiemeljük X. Pius pápa legújabb arcképét, továbbá azt a 28 képet, mely székesfővárosunk gyönyörűt, a Margitszigetet mutatja be. Több érdekes kép a nagykereseti munkavásárlásról, a mostanában megnyílt margitligeti szanatóriumról csatlakozik még a fentebb említettekhez. Hét kép mutatja be a Vágvölgy gyönyörű, történelmi emlékekben gazdag vidékét, több eredeti felvétel pedig a Budapesti tanácskozó XVI. nemzetközi orvoskongresszusra vonatkozik. Szóval az „*Ország-Világ*” e heti száma gazdag és aktuális tartalmával méltán sorakozik az eddigiekhez.

A magy. kir. államvasutak MENETRENDJE.

Érvényes 1909. május 1-től.

Budapestről indulás: reggel 7:10 (gyors) 7:45.

12:10, d. u. 1:55, 3:20 (gyors), 6:30 10:10,

Zomborból Szabadkára reggel 5:05, 8:08

(gyors) 11:30, 4:25 (gyors) és este 8:56

órákor.

Szabadkáról Zomborba reggel 5 órákor, 10:25

délután 2:02, 6:55 (gyors) és 7 órákor.

Zomborból Gombosra reggel 6:55, 12:07, dél-

után 3:41, 8:08 (gyors).

Gombosról Zomborba reggel 7:19 (gyors)

10:22, délután 3:31 és 7:45.

Zomborból Obecsőre 3:15 reggel, 7:51 reggel,

és 4:35 délután.

Obecsőről Zomborba 3:46 reggel, 9:10 reggel

és 2:36 délután.

Zomborból Ujvidékre reggel 3:10 és 6:51

órákor és délután 3:46 órákor.

Ujvidékről Zomborba reggel 2:07 és 7:51

órákor és délután 1:55 órákor.

Zomborból Bajára reggel 6:45 órákor, dél-

után 12:57 és 4:23 órákor.

Bajáról Zomborba reggel 4 és 7:22 órákor

és délután 1:15 órákor.

Ujvidékről Tittel reggel 6:54 és délután

5:25 órákor.

Tittelről Ujvidékre reggel 3:32 és délután 1:15

órákor.

Hegyes—Feketehegyről Palánkára reggel 7:10

délután 3:03 és 7:47 órákor.

Palánkáról Hegyes—Feketehegyre reggel 3,

8:18 és délután 2:35 órákor.

Szabadkáról Obecsőre reggel 4:40, 11:45 és

délután 1:32 órákor.

Obecsőről Szabadkára reggel 4:10, 7:20 és

délután 1:10 órákor.

Szabadkáról Bajára reggel 4:33, 10:32, dél-

után 1:57 és 7:05 órákor.

Bajáról Szabadkára reggel 5:51, 10:05, dél-

után 3:28 és 7:18 órákor.

Obecsőről Ujvidékre reggel 4:20, 9:45 és

délután 3:45 órákor.

Ujvidékről Obecsőre reggel 4:00, 9:15 és

délután 4:56 órákor.

Halasról Bácsalmásra reggel 3:56, délután

12:27 és 6:22 órákor.

Bácsalmásról Halasra reggel 3:52, déli 12

és este 8:44 órákor.

Bácsalmásról Regőcőre reggel 6:16, délután

3:30 és 8:25 órákor.

Regőcőről Bácsalmásra reggel 2:35, 9:40 és

délután 6:45 órákor.

Szabadkáról Ujvidékre reggel 5:20, 10:30

délután 1:22, 4:05 és 6:48 órákor (gyors).

Ujvidékről Szabadkára reggel 4:27 7:55,

(gyors) 10:42, délután 4:29 (gyors), 7:32

órákor.

Szabadkáról Szegedre reggel 6:15 és 9:44 óra-

kor, délután 1:47, 6:53, 8:35, 11:05 órákor.

Szegedről Szabadkára reggel 3:05, 7:40

és 11:30, délután 3:12, 4:55, 6:34, 10:28

órákor.

Szabadkáról Cservenka-Gombosra 5:30 reggel,

2:20, 7:10 d. u.

Gombos—Cservenka Szabadkára 3:35, 10:40

reggel, 4 d. u.

Szegedről Zentára 4:20, 1:35,

Zentáról Szegedre 6:30, 3:30.

Uj-Gombos—Bácsordas—Palánka 4:58, 8:56

reggel

Uj-palánka—Bácsordas—Uj-Gombos 5:18 reg-

gel, 1:10, 5:33 d. u.

Nyílttér.*)

A CLUB

EXTRABIS

elég a legkevesebb hamu nélkül óvakodjunk utánzáttól.

Akármít is beszélnek az emberek,

a jövő közlekedő eszköze mégis csak az autó. De ma már nincs hiány autóbetegekben sem és a léghuzat és por következtében különösen a légzőszervek meghűlése tömeges. Azért jól teszi az ember, ha Fay valódi szódéni ásványpaszilláját a szükséges utifelszereléshez számítja; minthogy a pasztila kezdetől fogva legyőz minden izgatást és minden meglévő meghűlést az utazás elhagyása nélkül kényelmesen megszüntet. Fay valódi szódénijét minden gyógyszerárban, drogeriában és ásványvízkereskedésben meg lehet venni 1 korona 25 fillérért egy skatulyával. — Főképviselet Ausztria-Magyarország részére: K. Fr. Gunzert Wien, VI., Gr. Neugasse 17.

Évszázadok óta ismert

MATTONYI FÉLE
GIESSHÜBLER
természetes ágyúvíz
SÁVANYUVÍZ

segítő gyógyító tényező
Karlsbad, Marienbad,
Franzensbad stb.
kuráknál; mindig
fényesen bevált.

Raktár Zombor részére: Weidinger S. és fia. és ifj. Heindlhofer Róbert uraknál.

Császárfürdő BUDAPESTEN.
Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas rend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü gyógyfürdő; modern beendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-, medence- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használtak az összes reumatikus és idegbántalmaknál. Uszodák, hőlégszáraz- és villamosvíz fürdők. Író- és belélegzési-kúra. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

*) Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Legtartósabb

fűzőket

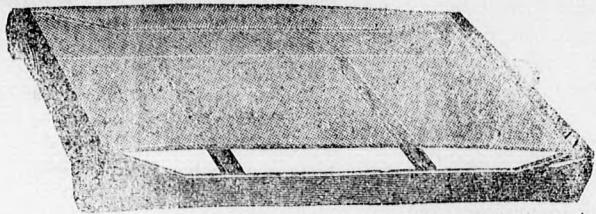
készíti, beküldött pontos derékmérték
:: szerint ::

Fenyvesi Sarolta Baján.

Meg nem felelő vissza vételik.

Értesítés! Ajánlom sajátkészítményű, kitűnő anyagu és legolcsóbb

ÁGYBETÉTEIMET

8 koronától
10 koronáig
Tartósságukért szigorúan jóllalok.
Rendeléseknél kérek az ágy pontos mértékét

beküldeni. Rendelések azonnal eszközöltrenek.

Kiváló tisztelettel **BERNHART FERENCZ SZILBEREK.**

Akkumulátorok

200 különféle nagyság, K 1.60-tól kezdve. Árjegyzék ingyen **A. LUSCHER, akkumulatórgyár, Dresden 22-212.** Évi készítés 100.000 db-nál több

Házeladás.

Alulírott szabad kézből eladom a Zomborban, az Eötvös József-köruton levő 2. és 5. számú házaimat. Bővebb értesítést lehet kapni Arsenovits István urnál Széchenyi-körut 38., vagy közvetlen nálam, mint tulajdonosnál

Sztojsits János,
kereskedő, Pancsova.

Sérvben szenvedők!

A KELETI-féle orv. és kir. szabadalmazott, pneumotus gummipelottával ellátott sérvkötők a legnagyobb orvosi tekintélyek véleménye szerint a legjobbak a maguk nemében! Alkalmasságuk folytán a legnagyobb és legrövidebb és legrövidebb

gibb sérvet bízosan visszatartják.

Árak:

Egyoldalu 12.— K. Kétoldalu 24.— K. Lányok sérvkötők (gyereki, de tartós minőség) Egyoldalu: 6.—, 8.— és 10.— korona. Kétoldalu: 12.—, 16.— és 20.— korona.

Köldöksérvkötők, haskötők légóhas, gyomor vagy vesébaj ellen.

UJ! Göresérharisnyák, varrat nélküli UJ!

Havibaj-kötők, herefartók stb. valamint a betegápoláshoz és betegkényelemhez szükséges összes készületeket a legjobb kivitelben, eredeti gyári árak mellett szállít.

Keleti J. orvos-sebész műszerkészítő-gyáros. Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A legjobb legteljesebb reggeli

Könnyen megemészthető erősítő

Kakao, oldódó, egy-kettőre készen van.

SUCHARD

Csokoládé

főzésre és nyersen való évszázadra egyaránt a legjobb

Tiszta Kakao és cukor

Grand Prix Paris 1900.

Kisebb és nagyobb

Bosnyák-birtokok

vételét és eladását mérsékelt jutalék ellenében szolidan és biztosan közvetít

Posavinaagentur Pálfi és Ambrus, Breskán.

Tekintve, hogy a bosnyák földek, dacára jó minőségüknek és az anektálás tényének még ma aránylag olcsón megszerezhetők, de figyelembe az általános érdeklődést, mely az itteni föld iránt nyilvánul, biztosra vehető, hogy annak ára rohamosan emelkedni fog, miért is az érdeklődők figyelmét ezen körülményekre felhívjuk és kérjük, hogy érdeklődés esetén szolgáltatainkat igénybe venni sziveskedjenek.

Eriss szalámi és ementháli sajt

Kapható:
ifj Heindlhofer Róbertnál
Zombor.

KOZMETIKAI GYÓGYINTÉZET

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 4. I. em.
ALAPITTATOTT 1892.

Az intézet az emberek szépítésével foglalkozik. A beteges, hibás bőrt meggyógyítjuk. Az elhanyagolt, elromlott bőrt helyreállítjuk. A csunyát megszüpítjük. A szepet konzerváljuk, hogy mindig szép maradjon. Orrot, fület, kezet, lábat, kebleket formássá teszünk. Az arcvonásokat finomítjuk, fiatalítjuk. A pusztuló haját megmenlünk, a fölösleges hajnövést örökre kipuszítjuk. Minden elképzelhető szép éhezibát jóállás mellett gyógyítunk. Honorariumot csak siker esetén fogadunk el. Az intézet föl van szerelve a komoly orvosi kozmetika és a modern szépségápolás minden hathatós eszközével. Nem csodaszerekkel dolgozunk, nem sminkeléssel kezelünk, hanem kipróbált gyógyszerekkel és tudományos eljárásokkal. A kik az intézetet nem látogatták, azoknak a saját szépítészeinket ajánljuk. Hogy szereink ártalmatlanok, arról orvosaink garantálnak. Hogy szereink biztos hatásúak, azt — aránylag csekély reklám mellett — óriási forgalmunk bizonyítja, mert a közönség egymás közt dicséri és ajánlja azokat. Intézetünk főorvosának — **Jutassy József dr.** bőrgyógyász, egészségtan-lanár úrnak — ideája szerint szépítészereinkből az az ismert szépséghibáknak megfelelőleg ötleit készletet állítottunk össze, ezek:

Bőrápoló-készlet.

A diszes dobozban van egy dr. Jutassy-féle KOZMETIKUS-SZAPPAN, egy dr. Jutassy-féle KOZMATIKUS-ARCMÁSSZIRNÓ KÉSZÜLÉK, illusztrált használati utasítással. — Szolgál a kényes, érzékeny, száraz, pettyhűt, ráncosodó, durva, hámló, libabőrös, sómörös bőr ápolására és szépítésére. Ára 5 kor.

Bőragyógyító-készlet.

A diszes dobozban van egy mitesser-nyomó-készülék, egy dr. Jutassy-féle GYÓGZ-SZAPPAN, egy dr. Jutassy-féle ARCTEJ és egy dr. Jutassy-féle BÓRAX GYÖNGY. — Ezen szerek a zsiros, fényes arc ápolására szolgálnak. Gyógyítják a bőráték (mitesser), a pattanásokat (vimmert), a bőrlikacsokat (pórus), a túlságos izzadást, a vörös orrot, vörös kezet s fagyási foltokat. Kimerítő használati utasítással ára 5 kor.

Bőrtisztító-készlet.

A dobozban van egy dr. Jutassy-féle ARCYZ és egy dr. Jutassy-féle SZEP-LŐ-KENŐCS. — Ezek a szerek gyöngédon kopják a felső bőrt s az által elmulasztanak minden barna foltot és hófehér teszik a bőrt az elárgult, napstűt, lobarnut arcon és kézőn. Szepít és májfoltot gyökeresen elmulaszt. Kimerítő használati utasítással ára 5 korona.

Bőrhámlasztó-készlet.

A dobozban van egy dr. Jutassy-féle HÁMLASZTÓ-KENŐCS. — Ezek a szerek erőlyesen és gyorsan lehámlasztják a felső bőrt és vele minden tisztátalanságot. Az egyenetlen bőrt megmúntólják, a kérges bőr megpuhul. Sikeresen lehet használni régi nagy bőrpórusok, pattanások utónyomai, himlőhely és sebhely simítására. Lencsék és szemölcsök ellen, továbbá régi makacs májfoltok ellen. Alapos használati utasítással ára 5 korona.

Hajgyógyító-készlet.

A dobozban van egy dr. Jutassy-féle HAJSZESZ és egy dr. Jutassy-féle FEJMASSZIROZÓ-KÉSZÜLÉK a fejbőr erősítésére, edzésére. — Ezen eljárás megállítja a zsirosságtól, hajkorpától és ragálytól származó hajhullást, megszünteti a hajtörést (hajmoly) s forszirozza a hajnövést. A haját nem őszíti. — Használati utasítással ára 5 kor. Egyszerre több készlet használható.

Minden készlethez mellékelve van dr. Jutassy Szépségápolás című könyve. A készletek vásárolhatók vagy postán rendelhetők ezen a címen:

KOZMETIKAI GYÓGYINTÉZET
ELÁRUSÍTÓ OSZTÁLY

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 4. I. em.

KEIL-LAKK

legkíműbb mázoló szer puha padló számára.

- Keil féle fehér glazur fénymáz mosdók számára 90 fill.
- Keil féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
- Keil-féle arany-fénymáz képereteknek 40 fill.
- Keil-féle padlófénymáz 90 fill.
- Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.
- Keil-féle legfinomabb cipő krém 30 fill.

Mindenkor kaphatók:

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

Hodág: Rausch Ede.
Kula: Récei Mksa.

Szabadka: Wachsmann J. és Társa.
Tittel: Nonnenmacher Endre.

Falcione-féle gőz- és kádfürdő.

Fürdőrend:

A fürdő reggel 5-től este 8-ig nyitva. Gőzfürdő urak részére mindennap délelőtt csak szerdán délelőtt 9 óráig. Gőzfürdő hölgyek részére mindennap délután, szerdán délelőtt 9 óráig.

Vasárnap délután szünet. Kádfürdőket urak és hölgyek mindenkor használhatják.

Kádfürdő egy óráig használható.

Fürdőárak:

- Egy fürdés a gőzfürdőben 70 fill.
- Egy fürdés elsőrendű kádfürdőben 90 fill.
- Egy fürdés földszinti fehérmárvány kádfürdőben 70 fill.

Bérletárak:

- Egy havi bérlet gőzfürdőért 4 kor,
- 12 fürdőjegy 6 kor,
- 10 elsőrendű kádfürdőjegy 8 kor.

Fürdőruháért, kiszolgálásért 20 f. fizetendő.

A fürdővendégek nyugalmát zavaró láрма, — éneklés, fütttyülés tilos. —

A fürdőkádak tisztaságára ártalmas anyagokat a fürdővizben használni tilos.

Tilos kutyát hozni a fürdőbe.

Beteges és nagyon idős személyek csak orvosi rendelvényvel fürdőhetnek.

Kiszolgálás az előbb jelentkezőt illeti.

Fürdésért a fizetést a pénztárnál kérjük

Tisztelettel **Barna Ferenc** fürdőbérlet.

Eladó könyvtár.

2000 kötet szépirodalmi és tudományos munka nagyrészt diszkötésben eladó.

::: Bővebb értesítés nyerhető :::
Csajági tanítótl Kulán.

R.OPS

biztonsági gyorsfőző.
Tűzveszély kizárva.

Ha felborul, elalszik. Szesz ki nem folyhat.

Szeszgyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasárú és háztartási cikkekkel asztó üzletekben. Ha valahol nem kapható, szieskedjék hozzáak fordulni.

Képes prospektus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részvény-Társaság.
Budapest, V., Külső-Váci-út 74/89.

Helybeli elárusítók:

Goldfahn Sándor és Fia, Roheim K. Fiai, Raics István, Sztanisits Milán, Teles G., Weidinger S. és Zs., Gergurov D. és Fia.

KLYTHIA A BŐR APOLÁSÁRA

RIZSPOR

Az arcbőr szépitése és finomítása.

Legelegánsabb toilette-, bál- és szalon-puder fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. k. r. tanár által Bécsben,

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz

Gottlieb Taussig

toilette-szappan és parfümök, cs. és kir. udvari és kamarai szállító.

BÉCS, I., Wollzeile 3. sz.

Egy doboz Kor, 2,40, utánvéts vagy az összeg előlege beküldése mellett.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és jobb divatárüzletben Zomborban.

3923/kg. 1909. sz.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrog vármegye Tittel községben nyugdíjazás folytán üresedésbe jött **községi jegyzői állásra**, — ennek betöltésével melán üresedésbe jövő **községi aljegyzői állásra**, — ennek betöltésével melán üresedésbe jövő **községi irnoki állásra**, — s végül ennek betöltésével melán üresedésbe jövő **községi kataszteri nyilvántartói állásra** pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, a kik ezen állás bármelyikét elnyerni óhajlják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi szeptember hó 21-én délelőtt 11 órájáig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

A jegyzői állás javadalmazása évi 3000 korona készpénz és természetbeni szabad lakás, a mely után az adót a község fizeti.

Az aljegyzői állás javadalmazása évi 2000 korona készpénz.

Az irnoki állás javadalmazása évi 1440 korona készpénz.

A kataszteri nyilvántartói javadalmazása évi 1080 korona készpénz.

Tittel, 1909. évi augusztus 31 én.

Szemző János, főszojabíró.

Vendéglő-eladás.

Joggal, berendezéssel, új épület, 2 elegáns vendégszoba zárt üveggaug, pince, térs udvarhelyiség fakkal beültetve, nyári mulató helyiségnek. Vendéglős részére 3 szoba, 2 konyha, házikert, sertésakol, istálló. Ezenkívül 3 bér-lakás az udvaron, mely havonta 15 forintot jövedelmez. Az udvar téglaival kirakva, igen kedvező ár és — fellételek mellett —

Örök áron eladó,

... más vállalat miatt. ...

Értekezni lehet a tulajdonossal

Polecz Jozsefa
Eszék, Ilizska-u. 68. sz.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel. A Moll A.-féle Seidlitz-porok artós gyógyhatása a legmarkosabb gyomor- és altest-bánalmak, gyomorégés és gyomorhív, rozgott székrekedés, májbantalom, vér elülés, aranyer és a legkülön-bözőbb női betegségek ellen, e jeles házaszurnek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor. Hamisítások fővénnyelz fenyítettnek

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A Moll-féle” sós-borszesz egyetemes mint fűdalomcsillapló bédzrsőbéj szer-köszvény, eső és a meg-különböztető követke-zményeinek legismerteseb nepezer.

MOLL'S
Frankfurt am
Main und Salz

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-zappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására ugy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darab 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Főszékfűtés:

Moll A. gyógyszerész, es. és kir. udvari szállító által

Bécs, I. Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta utánvétel mellett teljesítenek. o o o o o
A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni. o o o o o o o o o

Megjelent a

„SZÜLŐFÖLDISME“

e. lankönyv, mely a népiskola III. osztályának földrajzi tananyagát: a földrajzi alapfogalmak ismertetése után Bács-Bodrog megye részletes leírását tartalmazza IV. teljesen átdolgozott, □□□ új kiadásban. □□□

Bolti ára kemény kötésben 50 fill.

A t. kartárs urak engedményben részesülnek. Mutatványpéldányt kívánatra szívesen küld

CSAJÁGI BERNÁT,
tanító Kulán.

Agybavizeléstől

megszabadulhat a törv. védett „Wach auf” által. A kor és nem költése után felvilágosítást ingyen adunk inestit. Aesculap No. 484, Regensburg in Bayern.

**Steckenpferd-
Liliomtejszappan**

leghatékonyabb szappan a bőrre
ugyszintén a szeplő ellen.

Kapható mindenütt.

A ki legjobban szerkesztett,
teljesen független nagy
napilapot ^{Járatni óhajt,} **fizesse elő**

Az Újság-ot!

= Előfizetési árak: =

Egy évre . . . K 28.—

Fél évre . . . K 14.—

Negyed évre . K 7.—

Egy hónapra . K 2.40

Az Újság terjedelme
rendesen 28—32—36 ol-
dal. Vasár- és ünnep-
napokon 60—100 oldal.

Megrendelés cím:

Az Újság kiadóhivatala
Budapest, VII., Rákóczi-út 51. szám.

WESTINGHOUSE

Erős!

Szilárd!

Tartós!

Izléses!

Nesztelen!

Gyors!

Hegymászó!

Olcsó üzemű!

Utíró!

Szagtalan!

Elegáns!

Gyár: ARADON.

Garage és javító mshely:

Budapest, IX. kerület, Páva-utca 10. szám.

Iroda és kiállítási mintaterem:

Budapest, IV., Kigyo-tér 1. sz. (királyi bérpalota.)

Hazai utviszonyoknak megfelelő

automobilok.

==== Turakocsik: ====

30 HP cardanhajtással, 35—40 HP lánchajtással
40 HP lánchajtással, lánctakaróval, 40 HP cardan-
hajtással. Gyártás alatt 15 HP 4 hengertű cardanos
flakker és kiránduló-kocsi.

Teherkocsik és autobusok:

30 HP lánchajtással, lánctakaróval, 4 tonna hasz-
nos súlyra vagy 40 személyre. —
Automobilalkatrészek, lámpák, stb.

Allandó kiállítás: Budapest, Kigyo-tér 1. sz.
Telefon 108—43. Képviseleők keresetnek.